

Naturskyddsföreningar
Sollentuna

sollentuna@naturskyddsforeningen.se

2023-09-26 Sollentuna kommun

Svenska kraftnät
registrator@svk.se

Diarienummer: Svk 2016/893

Yttrande – Kompletterande avgränsningssamråd för utbyggnad av kraftledning Mulltorp-Kronåsen (del av Överby-Beckomberga)

Bakgrund

Svenska kraftnät planerar en ny kraftledning för 400 kV mellan Överby i Sollentuna kommun och Beckomberga i Stockholms stad. Den nya ledningen ska ersätta den nuvarande 220 kV-ledning som idag sträcker sig mellan Överby och Beckomberga. Det här är en av flera förstärkningar av elsystemet som görs för att klara det växande behovet av el i Stockholmsregionen. Det kompletterande samrådet gäller utformning och dragning av nya luftledningar mellan Mulltorp (som ligger mellan Viby och Stäketvägen), och Kronåsen (vid Norra Kolonnvägen intill E4). Från Kronåsen och in till Beckomberga/Bromma kommer ledningen att bli nedgrävd i marken.

Yttrande

Naturskyddsföreningen Sollentuna har tidigare yttrat sig i den här omfattande samrådsprocessen. Föreningen har då förordat det alternativ som innebär att kraftledningen skulle grävas ner i marken hela sträckan inom Sollentuna, alltså från Överby och Stäketvägen ner till Kronåsen. Motivet för oss är att en så omfattande nyinvestering som utbyggnaden innebär borde sikta på att minska intrånget i naturreservatet Östra Järvafältet och påverkan på naturreservatet Hansta, istället för att öka det med breddade ledningsgator för luftledningar.

Svenska kraftnät visar genom samrådsunderlaget att man från nu avser att gå vidare med alternativet luftledningar på den nu aktuella sträckan. Efter att ha tagit del av redovisningarna och underlagen i samrådsmaterialet förblir Naturskyddsföreningens ståndpunkt oförändrad - markförlägg ledningen hela sträckan från Överby och in till Beckomberga.

Svenska kraftnät har lämnat en tydlig redovisning om skillnaderna mellan lösningar med luftledningar och med markförlagda kablar. Vi uppfattar att för nätägaren är luftledningar alltid huvudalternativet. Markkablar utgör en sämre teknisk lösning till en avsevärt högre kostnad och ska endast komma i fråga i undantagsfall under vissa speciella förhållanden. Sådana undantagsfall är kort sammanfattat när det

- är omöjligt att bygga en luftledning på platsen, till exempel i städer eller större tätorter
- medför skada av väsentlig betydelse för miljön (till exempel särskilt värdefulla natur och kulturmiljöer,
- är av stor vikt att bevara möjligheterna att använda ett avgränsat markområde för annan användning av väsentlig samhällsekonomisk betydelse

Hela sträckan från Beckomberga, Vällingby, Barkarby fram till Kronåsen - genom vägområden, bostadsområden, industriområden och exploateringsområden anses uppenbarligen uppfylla Svenska kraftnäts undantagsfall. Men inte sträckan vidare till Överby, alldeles i kanten av och rakt igenom grönområden med naturreservatsskydd. Naturskyddsföreningen Sollentuna har som framgått en annan uppfattning.

Stockholmsregionens utbyggnad och befolkningsökning ökar inte bara elbehovet utan på motsvarande sätt också behovet av tillgång till gröna områden. Stockholms gröna kilar från landsbygden långt ut in till cityområdet är unika tillgångar för regionen. De skapar både attraktionskraft och värden för intilliggande stadsdelar. De delar som sammantaget har särskilt stora värden är skyddade naturreservat. Naturreservaten är av väsentlig betydelse inte bara för miljö- och naturvärden utan har också en väsentlig samhällsekonomisk betydelse. Genom investeringar i nedgrävda ledningar går det att minimera intrång och påverkan i naturmiljön. Stockholmsregionen - och världen - behöver mer skog och inte mindre - markförlägg ledningarna också mellan Överby och Kronåsen.

Vi har genom samrådet blivit medvetna om att Länsstyrelsen redan meddelat tillstånd och dispens för intrång i naturreservatet Östra Järvafältet. Länsstyrelsens beslut för en delsträcka inom ett av flera utbyggnadsprojekt har föregått den samlade miljökonsekvensbedömningen för uppgraderingen av elsystemet. I samrådsunderlaget finns en tendens att beskriva frågan om teknikval (luftledning/markkabel) som avgjord genom länsstyrelsens beslut i kombination med den egna bedömningen att luftledningar är bättre. Länsstyrelsen har genom sitt beslut inte stängt möjligheten att bygga luftledningar i naturreservatet Östra Järvafältet. Men det betyder inte att förslaget också är sammantaget bästa möjliga tekniklösning och ger bästa samhällsnytta.

I samrådsunderlaget görs helt korrekt ett konstaterande att såväl luftledningar som markkablar kräver trädfräa ledningsgator. Tyvärr finns inte angivet att markkablar kräver avsevärt smalare gator än luftledningar. Inte heller att markkablar på sträckan mellan Överby och Kronåsen i hög utsträckning kan lokaliseras till mark utanför skog och naturreservat. För att göra tydliga, begripliga och bra val av tekniklösning och lokalisering behöver ett markkabelalternativ finnas med i planeringssteget som innehåller miljökonsekvensbedömning (MKB).

Slutligen vill vi framhålla att det är svårt att få en samlad bild av vad som planeras och hur det påverkar miljö och natur. Vi försöker förstå vad ett flertal ansökningar, från flera huvudmän, om uppstyckade delar av elsystemet innebär. Det är därmed också svårt att bedöma om det nya systemet innebär att bästa möjliga teknik faktiskt används för att minimera konflikterna med bland annat det motstående naturintresset.

Styrelsen för Naturskyddsföreningen Sollentuna
genom

Lars Olson